

urga.
YKA.

popijał wywar tych
sie do uspakajania
a bólu.
i inny Indjanin,
starszy.

skórze jeleniej znaj-
i czarnego i białego
około tuzina. W moż-
młodszy Indjanin
mieszające je z ma-
odrobiną wody.
a, około sześciu cali
erokości, urobiona w
m węża, zwiśnięta z
znakiem widomym
nauchowie niegdyś
w o panowanie nad
Ameryki.

wypatrywał się dok-
arator działu prymity-
muzeum Narodowym
następnie omiast
przebiegiem w mieszc-
"Od niego to do-
biegu tej dziwniej,
dokonanej

Indjanina,
chirurg z epoki ka-
z tarych liści co-
na czasoch pacyen-
nie cięższy i więk-
naciąg kość dookoła
ując tej operacji, za-
ranę brunatnym pę-
dzierzem liści coca-
swego prymitywno-
noża z krzemienia
szczie narodził wrat-
canta, poczem odle-
tego dokonać, mu-
jednej trzeciej gru-
centralnem złośli-
ent

desięciu dnach.
nie zważając wcale
nego lekarza świa-
który się przypatry-
spokojnie i zgrabnie
pęć czasaki pacien-
i obandażował ją
nliany. Poczem na-
ceję masy z utar-
skończywszy ban-
by powitał gości z
patrujących się je-

e, jednak, zgrzytał
a z twardego drze-
wi mu w usta przed
stał mu między re-
s trwania operacji.
nt wyzdrowiał re-
komicie, jakoby
mnie sprawne do-
operacji czaszki,
nią uważanej przez
wiata cywilizowane.
cji sposobem, prak-
djan na długi czas
em Ameryki przez
w dawnych za-
wwały w sześćdzie-
tne, wedle wyroku
ra L. Rogersa, pod-
wy w czasie wojny
ławały tylko
nych rezultatów.
indjańskich utr-
o ich prymitywno-
a zwichnięć, zła-
n muskułów, oraz
legliwości, na które
asne lekarstwa zro-
zece.

amacyjne oblężenie krwawego bandyty.
Zabójca policjanta sam wymierzył sobie karę.
Warszawa, 13 czerwca. W ubiegłym
godzinie postarunkowy Jan Sty-
stał się do wsi Anielin, aby prze-
dochodzenie w sprawie
krowy. Stypuła w czasie pro-
nia badań został zinenacka na-
przez opryszków i
padł od ich kuli.
zakonali zamordowanego po-

Rosnący deficyt
Stanów Zjednoczonych.
Washington, 13 czerwca. Sprawozdanie
za ostatnie 11 miesięcy roku
Stanów Zjednoczonych wyka-
deficyt w sumie
miliardów 685 milionów dolarów.
najmym okresie roku ubiegłego defi-
miał miliard 45 milionów dolarów.
kowego w stodole i przykrył go

Przed konferencją lozańską.

osych
temperatury ko-
reściwsze pożywie

chane.
EC.
wstąpił do kto-
wia pan kult na-

kradziono
iki kapielowe.

TA.
Halinie, że każ-
le.
to?
ni, abym sobie

Stypukowski
mański

16 b. m. rozpoczyna się w Lozannie konferencja, w której Niemcy pokładają wielkie nadzieje. Spodziewają się oni
zmniejszenie względnie zniesienie
nawicy tego problemu: Po lewej stronie: Kanclerz Papen. U góry: 1) Minister spraw zagranicznych Rzeszy v.
2) Minister finansów Rzeszy hrabia Schwerin-Krosigk. 3) Minister gospodarki Rzeszy prof. Warmbold. U do-
4) Minister spraw zagranicznych Włoch Grandi, 2) Premier Wielkiej Brytanji Macdonald, 3) Premier Belgji Renkin. Po
prawej stronie: Premier Francji Herriot.

Żelazo

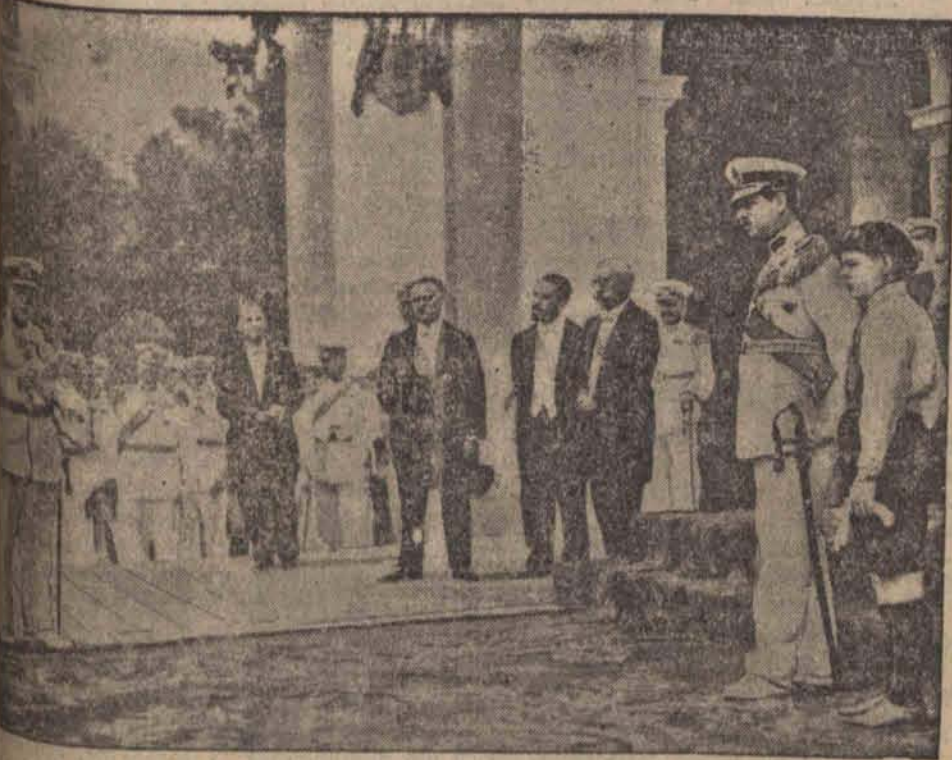
Rok VIII. Nr. 162

Łódź, poniedziałek 13 czerwca 1932 r.

Ceny ogłoszeń

Przedruk tekstu 1 k. 1. kolumna 40 gr., za w. kolumna 50 gr. w tablicy 40 gr. (zobacz) 20 gr. wyjątkowo 15 gr., strona 10 kolumn, drobny 10 gr. w wyraz. dla poszty 10 gr. dla bezrobot. i ni. ogłoszenia drukowane 1.20 gr. dla bezrobot. i ni. ogłoszenia drukowane i trójkolumnowe 100 proc. drożej. Za termin druku i treść ogłoszeń administracja nie odpowiada. P. K. O. Nr. 6809.

Dwulecie rządów króla Karola II.

W Rumunii dwulecie objęcia rządów przez króla Karola II odbyły się w Rumunii wielkie uroczystości. W imieniu armii wygłosił przemówienie hołdowny minister wojny gen. Stefanescu (po lewej stronie). Po prawej stronie król Karol z następcą tronu ks. Michałem.

Wielka konferencja międzynarodowa.

Moratorium Hoovera będzie przedłużone?

Nowy Jork, 13 czerwca. W kołach politycznych panuje przekonanie, że moratorium Hoovera co do długów wojennych i reparacyjnych będzie przedłużone. Spodziewają się w kołach politycznych obecna konferencja w Lozannie tylko wstępem do wielkiej konferencji międzynarodowej, w czasie której mogłyby być rozstrzygnięte najważniejsze problemy gospodarcze. Ta ostateczna konferencja międzynarodowa odbędzie się nie wcześniej, jak w końcu roku przyszłego, a początkiem roku przyszłego.

Dramatyczne oblężenie krwawego bandyty.

Zabójca policjanta sam wymierzył sobie karę.

Warszawa, 13 czerwca. W ubiegłym tygodniu postarunkowy Jan Stycki stał się do wsi Anielin, aby przeprowadzić dochodzenie w sprawie krowy. Stypuła w czasie próby badania został zinenacka napadnięty przez opryszków i padł od ich kuli. Opryszków zakonali zamordowanego policjanta.

Rosnący deficyt Stanów Zjednoczonych.

Washington, 13 czerwca. Sprawozdanie za ostatnie 11 miesięcy roku ubiegłego Stanów Zjednoczonych wykazuje deficyt w sumie 685 milionów dolarów. W tym samym okresie roku ubiegłego deficyt wynosił miliard 45 milionów dolarów. Deficyt ten spowodowany jest głównie przez wzrost wydatków w dziedzinie obrony i pomocy społecznej.

Przed konferencją lozańską.

16 b. m. rozpoczyna się w Lozannie konferencja, w której Niemcy pokładają wielkie nadzieje. Spodziewają się oni zmniejszenie względnie zniesienie reparacyjnych. Dlatego też w skład delegacji niemieckiej weszli najwybitniejsi politycy tego problemu: Po lewej stronie: Kanclerz Papen. U góry: 1) Minister spraw zagranicznych Rzeszy v. Papen, 2) Minister finansów Rzeszy hrabia Schwerin-Krosigk, 3) Minister gospodarki Rzeszy prof. Warmbold. U dołu: 4) Minister spraw zagranicznych Włoch Grandi, 2) Premier Wielkiej Brytanji Macdonald, 3) Premier Belgji Renkin. Po prawej stronie: Premier Francji Herriot.

Osiem dni na bezmiarze Oceanu. Po cudownym ocaleniu Haznera.

Szczegóły szczęśliwego uratowania lotnika polskiego.

Nowy Jork, 13 czerwca. Ocalenie lotnika polskiego Stanisława Hausnera (Haznera), uważanego już za zaginionego wywołało ogólną radość w Stanach Zjednoczonych. Zarówno radiostacje oficjalne, jak i radioamatorzy, posiadacze małych aparatów krótkofalowych starają się nawiązać kontakt ze słabą radiostacją statku Circeshell, zdążającego do Nowego Orleanu, aby dowiedzieć się o bliższych szczegółach cudownego ocalenia. Kapitan Wilton podał do wiadomości kilka nowych szczegółów.

Na samolot Haznera natrafiono w odległości około 500 kilometrów od wybrzeży portugalskich zupełnie przypadkowo. Natychmiast po zauważeniu pływającego

Wyjazd Marszałka Piłsudskiego.

Warszawa, 13 czerwca. Marszałek Piłsudski wyjechał do Brześcia nad Bugiem, skąd ma się udać do Wilna i Płocka na kilkutygodniowy wypoczynek.

Błękitną wstęgę derby zdobył koń „Colombo”.

Warszawa, 13 czerwca. Emocjonujący nie tylko Warszawię, ale całą Polskę wyścig o błękitną i amarantową wstęgę odbył się wczoraj przy tłumnym udziale widzów. Nieobecnego prezydenta Rzeczypospolitej zastępował premier Prystor, który przybył na chwilę przed rozegraniem Derby. Po przedbiegach rozpoczął się emocjonujący wyścig o nagrodę im. Prezydenta

w wysokości 40.000 złotych na dystansie 3.200 metrów. W wyścigu brało udział tylko 5 koni. Zwyciężył Colombo, który doszedł do celownika, wyprzedzając Wagrama.

Dolar i funt w Łodzi.

Prywatnie dolar papierowy w żądaniu 8.87, w płaceniu 8.86; dolar złoty w żądaniu 9.12, w płaceniu 9.08; funt angielski w żądaniu 33.15, w płaceniu 33.00; rubel złoty w żądaniu 4.02, w płaceniu 4.00; marka w żądaniu 2.12, w płaceniu 2.11; za 100 franków francuskich w żądaniu 35.30, w płaceniu 35.20.

do spokojnych falach Atlantyku samolotu, zaczęto dawać lotnikowi sygnały, na które jednak nikt nie odpowiadał. Robiło to wrażenie, że aparat jest opuszczony. Kapitan Wilton, pomimo ciemności, kazał opuścić na wodę łódź ratunkową i przyholować aparat do burty statku. W kabinie siedział zupełnie wczepiany i prawie nieprzytomny lotnik, który na zadawane mu pytania dawał jedynie bezładne odpowiedzi. Odwiązano go od siedzenia i przetransportowano go na statek. Po pokrzepieniu go

bulionem i konjakiem, Hazner zdołał dać zaledwie kilka wyjaśnień o swym nazwisku, i kierunku swojego lotu oraz o konieczności opuszczenia się na wody Atlantyku po wyczerpaniu się zapasów benzyny wskutek przeciwnego wiatru. Hazner wpadł natychmiast w ciężki

do omdlenia podobny sen. Kapitan Wilton jest jednak zdania, że po wyspaniu się Hazner, który nie odniósł żadnych ran będzie zupełnie zdrowy.

Z opowiadania Haznera wynika, że uratowała go od śmierci woda z radiatora, która gasił straszliwe pragnienie. Szczupłe zapasy żywności zjadł zaraz w ciągu pierwszych dni po opadnięciu na wodę. Hazner zdawał sobie sprawę, że uratował go szczęśliwy zbieg okoliczności, ponieważ szalejące na północnym i południowym Atlantyku burze nie dotarły do okolic, gdzie pływał na łasce fal jego aeroplan. Aparat jest wprawdzie dobrze skonstruowany, jednak nie mógłby się oprzeć niszczycielskiej sile rozkołysanych bałwanów morskich.

Kapitan Wilton chciał najpierw holować aparat na ląd, potem jednak zrezygnował z tego

zamiaru, obawiając się, żeby wiatr nie rozbił go, uderzając nim o boki okrętu. Próby wyciągnięcia ciężkiego aparatu na pokład nie udało się z powodu braku odpowiednio silnych dźwigów. Statek „Circeshell” przeznaczony jest bowiem do transportu ropy.

Kapitan Wilton zawiadomił za pomocą radia inne statki o miejscu, gdzie się aparat znajduje i prosił o zabranie go, jeżeli do chwili nadejścia pomocy nie zostanie zatopiony przez zbliżającą się obecnie burzę.

Aparat Haznera jest wprawdzie aeroplanem, tj. posiada koła, ale ma prócz tego przymontowane pod kadłubem

dwa pływak, upodabniające go do hydroplanów, pozbawione specjalnego urządzenia, zamykające w chwili opadnięcia na wodę, otwory tanków benzynowych, wskutek czego one również spełniają rolę pływaków.

Konstruktor aparatu uważa, że Hazner właśnie temu zawdzięcza, że nie poszedł ze swoim aparatem na dno wkrótce po lądowaniu.

Nowy Jork, 13 czerwca. Żona Haznera natychmiast po otrzymaniu wiadomości o uratowaniu męża udała się do kościoła na mszę dziękczynną odprawioną przez miejscowego proboszcza, następnie udała się

w podróż do Nowego Orleanu, aby tam oczekiwać na męża. Pod jej adresem nadeszło wiele depesz, wyrażających radość z powodu uratowania dzielnego lotnika.

PRZEBIEG LOTU.

Stanisław Hazner wystartował w piątek 3 czerwca na jedynopłatowcu „Rosa Maria”, pomalowanym w barwy polskie, typu Bellanca. Był to drugi start. Po raz pierwszy próbował lecieć 28 maja. (Dokończenie na str. 2.ej).

Tragedja miłosna w Lublinie.

Student zastrzelił siebie i narzeczoną.

Lublin, 13 czerwca. Miasto jest pod wrażeniem krwawej tragedji miłosnej, która przecięła pasmo życia dwojga młodych istot ludzkich. Student politechniki warszawskiej Tadeusz Zwoliński zastrzelił swoją narzeczoną studentkę

Aresztowanie naczelnika więzienia w Katowicach.

Niedbała rewizja delegata warszawskiego.

Katowice, 13 czerwca. W związku z nadużyciami, popełnionymi przez asystenta więzienia Michała Sikorskiego, Ministerstwo Sprawiedliwości wytoczyło dyscyplinarne dochodzenie delegatowi Studzińskiemu za niedbałe załatwienie powierzonych mu obowiązków. Ponadto został aresztowany naczelnik więzienia Szeliga-Skorupski, bezpośredni zwierzchnik Sikorskiego.

Ostatnie przygotowania do nowego lotu.

50 robotników przenosi powłokę olbrzymiego balonu do hangaru w Zurychu, skąd profesor Piccard odejmie nowy lot do stratosfery.

Ojciec wychodźstwa polskiego w Brazylii. Stutysięczna rzesza osadników w Paranie. Emigranci na południowej półkuli.

Rio de Janeiro, w czerwcu. Żywił polski w Brazylii w 90% skupia się w trzech stanach na płaskowybrze Brazylii południowej — w Paranie, Santa Catharina i Rio Grande do Sul. Parana jest to wielki kraj o powierzchni przeszło 200 000 km. kw. Na zachodniej granicy z Paragwajem i stanem Matto Grosso, na północy z stanem São Paulo, na południu z Argentyną i brazylijskim stanem Rio Grande do Sul, na południowo-wschód ze stanem Santa Catharina.

Przeszło sześćdziesiąt lat temu, dzięki staraniom Edmunda Sebastiana Woźniakiego, z pod Opola rodem, zwane emigracją polską w Paranie, terenach w miejscowości Pilarzno po dziś dzień (Pielgrzymka) osiadły 32 rodziny, liczące 164 osób, stanowiące fundament polskiego żywiołu osadniczego w Paranie, ale szerzej biologicznie w całej Brazylii Południowej.

Według statystyki emigracji polskiej do Parany od r. 1871 do r. 1912 osiedliło się w Paranie, ogółem 56 892 Polaków.

Według ostatnich badań wynika, że w Paranie w latach 1913—1924, w tym czasie w Paranie w pierwszym półroczu bieżącego wieku przekroczyła liczbę 100 000 osób, z których 34 002 przypada na Kurutyby i teren podkurutybski, a reszta — na kraj pozostały; w sumie, w Paranie, ogólna liczba Polaków przekroczyła 100 282 dusz.

W samej stolicy Parany, według obliczeń, mieszkało 9 000 Polaków, z czego około 500 Polaków wyrosło miasto na piękna stanowią w niemałej mierze — dzieło pracy własnej polskiego kolonisty.

Polacy stanowią spory procent Kurutyby, na pierwszy rzut oka nie widzi się ich. Natomiast w okolicy podkurutybskiej wyraźnie powiatu kurutybskiego. Położona jest w formie i treścią jak gdzieś pod Michowem, w niemałym miasteczkiem w Polsce.

Względem Polacy z dawnego zarobkowego i w stosunku do pozostałości stanowią około 18 proc. najstarsze kolonie. Jak św. (założona w 1875). Arbranchez (1873). Pilarzno (Pielgrzymka

1870 r.), cztery kolonie tworzące dystrykt „Nowa Polonia (1875-1881) i in. Na południe od Kurutyby, w powiecie S. Jose des Pinhaes, mieści się kolonia Muricy, jedna z najbardziej urozłożonych osad polskich w Paranie. W tymże powiecie, na stepie, zagospodarowała się kolonia Affonso Penna, w której cała Kurutyba zaopatruje się w truskawki i maliny. Na południowy wschód od Kurutyby, o 18 km. napotyamy czyste polskie osiedle, Thomasz Coelho, zasiedlone przez Mazurów z pod Górcie kółczyńskie, tu zdali egzamin kolonizatorski, ławą idąc i podbijając cały powiat Araukaria, duża część powiatów Campo Largo i Lapa oraz szereg dalszych terenów, podbitych dla polskości bardziej w głębi kraju.

Drużem co do wielkości miastem w Paranie jest Ponta Grossa, malowniczo położona wśród stepów. W mieście jednak w którym niedługo życie polskie płynęło wartkiem korwem dzisiaj polski stan posiadania skurczył się bardzo. W okolicy najbliższej Polaków jest niewiele. Ubogie ziemie stepowe nie naszczęcają większych możliwości gospodarczych.

Wszakże kolonia Guarano, na południe od Ponta Grossy, dzięki racjonalnej plantacji mandiołki, gospodarczo ma się bardzo dobrze.

Zwarte tereny polskiej kolonizacji leżą wzdłuż linii kolejowej S. Paulo — Rio Grande do Sul, dookoła Rio Claro, w rejonie gór Esperanca (Nadziei) i na obu ich stokach, w drzewie czu rzeki Ivahy, pięknym przykładem kolonizatorskiej inicjatywy naszego chłopca jest kolonia Iraty, gdzie w ciągu 15 lat skupiło się zgórą 800 rodzin polskich. Dookoła Rio Claro na potęż-

nym obszarze, obejmującym cały powiat S. Pedro de Mallet, połowę powiatu S. Mathaus, część powiatu União do Victoria zamieszkuje przeszło 1 500 rodzin polskich. Centrum życia kulturalnego dla całego obszaru jest Mallet, stacja kolei i miasteczko, najruchliwszy ośrodek poza Kurutybą w Paranie, dokąd istniały projekty przeniesienia duchowej stolicy Polonii Parafińskiej z Kurutyby. „Potężny ten szmat ziemi to fakty kawał Polski za oceanem.

Łud trzyma się tu silnie polskości, mięszka zwartą masą i nie ustępuje swego „komu”.

Oprócz 100 022 Polaków, mieszka 41 tysięcy Rusinów. Inna sytuacja jest w stanie Santa Catharina, gdzie poza Lurena i okolicą (1200 rodzin polskich) niema żadnego wybitniejszego skupienia polskiego.

Znacznie więcej Polaków skupia się w stanie Rio Grande do Sul, około 62 000 dusz. Najpotężniejsze tamtejsze skupienie — to kolonia Erechim, rosłace przez dopływ kolonistów z południa głównie ze starych kolonii polskich w środku stanu. W stosunku jednak do ogółu ludności w st. Rio Grande do Sul i w Santa Catharinie liczba Polaków nie przekracza 3 proc.

Polacy w Brazylii to typowa emigracja osadnicza. Potrafili oni jednak w ciągu pół wieku, w szczególności w st. Parana, wytworzyć niemal pełne społeczeństwo, w którym nie brak żadnych warstw. Posiadają oni sferę inteligencji, kupiecką i rolniczą. Miarą rozwoju kulturalnego i społecznego ludności polskiej w Brazylii jest posiadanie tam przez nią przeszło 190 szkół i zgórą 200 towarzystw.

Wybryk arystokratki. Ekscentryczna Angielka.

„Sunday Express” rozpoczął druk pamiętników lady Patrycji Russel, 19-letniej panny z wykwintnego towarzystwa angielskiego. Wnuczka wicekróla Indyi, która pół roku temu uciekła z domu rodziców skierowała w poszukiwaniu przygodnej miejscy służącej, gdyż źle się czuła w arystokratycznym nudnym otoczeniu.

Lady Patrycja postanowiła zamienić się w prostą dziewczynę i zaczęła w tym celu przeglądać ogłoszenia w „Times”.

Pewnego dnia, natrafiła na ogłoszenie pewnej rodziny w Norfolk, po szukającej służącej.

Młoda lady wtajemniczyła w tę historię kilku swych przyjaciół z tej co ona sfery i otrzymała od nich listy, gorąco polecające miss Annie Magnies jako wzorową pracownicę. Z temi listami udała się do Norfolk.

Przyjęto ją dość podejrzliwie, gdyż miała londyński akcent, a islandzkie nazwisko, ale wkrótce po trafila zyskać względy otoczenia.

Pół roku młoda lady przepracowała jako służąca, a teraz opisała swój bohaterki czyn.

Snobistyczne „towarzystwo” londyńskie będzie się, zapewne, zaśmiało z ekscentryczności bogatej panny.

Dziewięć zamachów na dyktatora Włoch. Widmo śmierci na Mussoliniego.

Udaremniiony przed kilku dniami w Rzymie zamach na Mussoliniego, którego dokonał miał Angelo Sbardelotto, rewolucjonista włoski, się w rzedu dziewięciu prób obawienia życia w ciągu 8 lat jego rządów. Można więc powiedzieć, że Mussoliniemu co rok „widmo śmierci” składa wizytę i zostaje wyproszone za drzwi.

Choćby w liczbie 9-ciu dotychczasowych zamachów znalazło się kilka rozledech, albo nawet wymyślonych przez gorliwą policję, — Mussolini może uważać się za rekordzistę pod tym względem.

To czwanie na jego życie zaczęło się w sierpniu roku 1924, a więc w dwa lata po objęciu przez niego rządów, gdy strzelano do jego samochodu na ulicach Rzymu.

W roku następnym 1925, dnia 11 listopada zaskoczono byłego opozycyjnego deputowanego, Zamboniego, jak w oknie, za zasłoniętymi żaluzjami, siedział z nabitym karabinem, wymierzonym na przeciwległy balkon Mussoliniego.

W kwietniu roku 1926, przyszło do jednego „krwawego”, a zarazem trochę komicznego, zamachu obłakanej Angielki, Violetty Gibson, która strzeliła do Mussoliniego z rewolweru i lekko go drasnęła pod okiem.

Tego samego roku dnia 12 września, anarchista Gino Lucetti rzucił bombę na auto Mussoliniego, ale bomba wybuchła dopiero w chwili, kiedy automobil oddalił się już o kilka metrów.

W półtora miesiąca później, 15-letni chłopiec strzelił do Mussoliniego z rewolweru, przebił jednak tylko jego ubranie i zginął natychmiast, zlinczowany przez tłum faszystów.

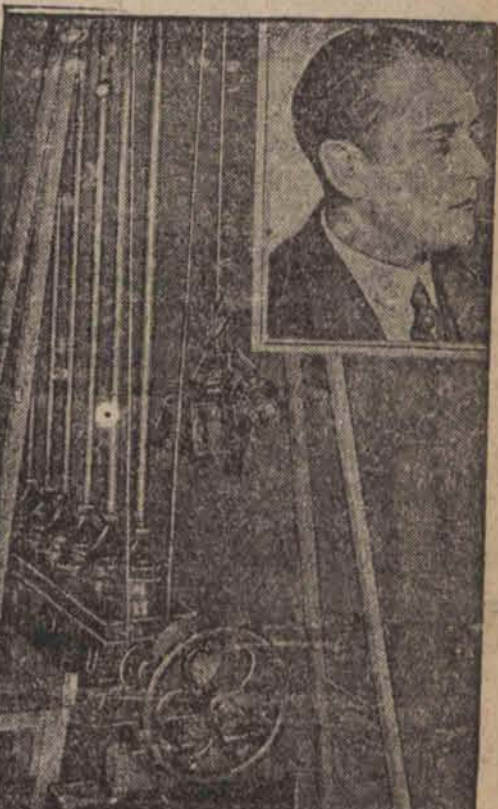
Po obfitym w zamachy roku 1926 nastąpiły prawie trzy lata przerwy i dopiero dnia 10 października 1929 r. pewien oficer strzelił z karabinu do automobilu Musso-

liniego i trafił, ale... w puste pudło, Mussolini bowiem przeźornie jechał w cudzym automobile o kilkadziesiąt metrów w tyle.

Dnia 6 lutego 1931 wykryto anarchistyczny snisek bombowy, a w roku bieżącym w styczniu, dnia 12, na poczcie rzymskiej odkryto dwie przesyłki zaadresowane do Mussoliniego, a zawierające bomby.

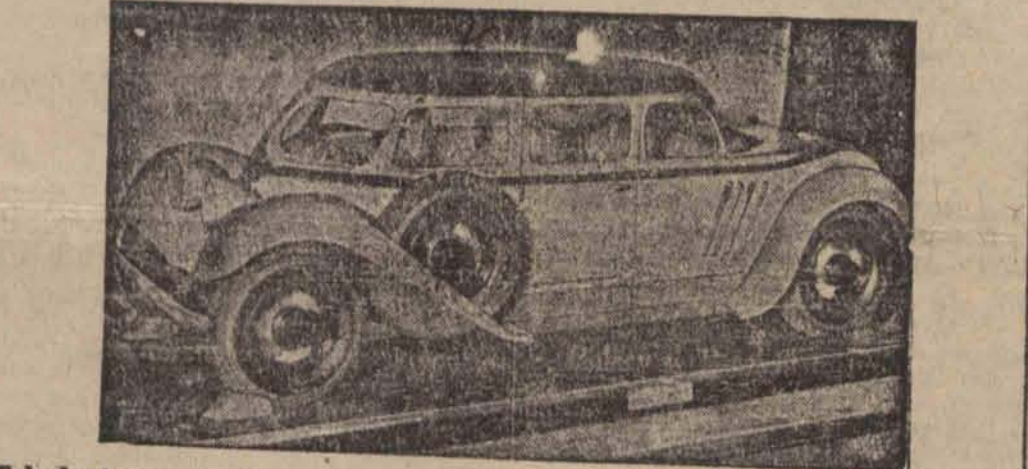
Obecny zamach Angela Sbardelotto jest dziewiątym z rzedu.

Oryginalna turbina.

Inż. Caneghem (u góry) skonstruował nowy typ maszyny, napędzanej słupami wody. Wynalazca twierdzi, że jego maszyna daje największy efekt praktyczny przy najmniejszym spadku i wyzyskuje ciśnienie statyczne wody.

Nowy typ samochodu.

W budowie samochodów zaszła widoczna zmiana. Najnowsze typy zastosowały żarę serię do prądu powietrza, celem zmniejszenia jego oporu.

Popierajcie Przemysł Krajowy!

nasze gospodzie z okolicy... w budowie samochodów zaszła widoczna zmiana. Najnowsze typy zastosowały żarę serię do prądu powietrza, celem zmniejszenia jego oporu.

Wścig z szubienicą

Przedko się z nim pożegnali. Zeszli na żwirowany podjazd, a on stanął na najwyższym schodzie, machając rękami. Ale nie pod ich adresem. Lucja obejrzała się i zobaczyła na tle oświetlonego hallu ciemna, rozłożysta postać dzwinię jakoś przygarbiona.

— Czy to nie wiesz? — zapytała. — Ale chyba nie.

Antoni znalazł swoją maszynę. Obok ruszały właśnie dwie inne i wytrysk żwiru z pod kół uderzył go w policzek. Zaklął pod nosem.

Wszedli i pojechali. Zaczęli rozmawiać dopiero gdy znaleźli daleko na szosie. Antoni jechał niezwykle wolno. Szybkościomierz wskazywał zaledwie dwadzieścia pięć. Tego jeszcze nie było.

— Teraz mów, Pinkertonie — rzekł. — A ty skąd wiesz, że ja mam coś do powiedzenia? — oburzyła się Lucja.

— Wyczytałem z twarzy. Mów, kochanie!

— Włec miałam oko na twój, tak jak kazałeś i oko, i uszy. Wykryłam coś szczególnego, ale tylko przypadkiem. Siedziałam w oranżerii. Bardzo miły chłopak. Chciał mnie trzymać za rękę. Pozwoliłam! O mało mi nie poruchał palców. Potem zachciało mi się pić i on pobiegł po coś do bufetu. Nie chciał, żebym odchodziła. Rada byłaby, że długo nie wracał. W oranżerii było okropnie gorąco i on od razu ja-

keśmy tylko usiedli, otworzył okienko nad drzwiami do orozdu. Siedziałam tuż pod nim. Czekając na mego asystenta, usłyszałam krok na żwirze w ogrodzie i pod moim okienkiem zatrzymała się jakaś para. O mało nie pisałem z radości, bo poznałam głos łwicy. Charakterystyczny głos, trochę chrapliwy, ale piękny. Jego głosu nie poznałam z tej prostej przyczyny, że wogóle się nie odezwał. Mruknął tylko dwa razy wybitnie do mesku i dlatego się zorientowałam, że to był mój czwona. Ale... — urwała, zwróciła się cała w stronę meża i popatrzyła na niego szeroko otwartymi oczyma.

— Mój drogi, ja... to jest okropnie... teraz mi się wydaje, że... że to nie może być żadnego znaczenia... Mogłam się omylić. Oni mogli mówić o czymś innym i może ja narobiłam niepotrzebnego alarmu... i ty... Co ty zrobisz?

Antoni sprowadził auto na skraj drogi, zatrzymał, zgasił reflektory, ale nie wyłączył motoru, który pulsował mlekiem w chłodnych ciemnościach. Następnie wykreślił się w siedzeniu, chwycił Lucję za ramiona i rzekł:

— Mów, bo poznałam. Zaśmiała się cicho.

— Dobrze. Włec ona powiedziała tak: „Cokolwiekbyś mówił, ja wiem, że w tem coś było”. Powtarzam słowo w słowo. Rozumiem, że to jest banalne powiedzenie, które może się odnosić do czegośkolwiek, zarówno do drobnych jak i do bardzo ważnych rzeczy. Ale osoba, która to powiedziała i ton jej głosu sprawiły, że momentalnie poznałam, że to chodziło o coś bardzo ważnego. Potem on mruknął niewyraźnie, coś jakby „Sz”, a ona powiedziała: „Ech”, przecież nikt nas nie słyszy... Dlaczego nie chcesz mi powiedzieć? Mnie? Bardzo prawdopodobne, że mógłbyś ci pomóc... On znów zamknął czy mruknął uciszając, a szklanec

ona się zmieciła i rzekła: „Dobrze, jeżeli nie chcesz powiedzieć, to bierz cię licho! Tylko nie trwój mnie powtarzaniem, że to jest nic i nie przeczę, że przybycie tego osobnika wytraciło cię z równowagi. Już ja cię znam...” i potem odeszli. Słyszałam chrzest ich kroków na żwirze. Skreślił koło oranżerii na lewo... i to wszystko.

Lucja umilkła i wpatrzyła się pytająco w słabo oświetloną twarz meża. Nie widziała jej wyrazu, lecz domyślała się, że szczęki są mocno zacisnięte, a między brwiami rysuje się głęboka brzoźda.

Antoni siedział nieruchomo dłuższą chwilę, pograżony w głębokim milczeniu. Wkońcu ciałe milcząc, zapalił reflektory i puścił maszynę w ruch. Teraz pedził jak wicher z największą możliwą szybkością.

Był już prawie przed gospodą, gdy Lucja rzekła, podnosząc głos tak, aby zagłuszyć motor:

— To znaczy, że się omyliłam! Że w tem coś jest!

Zobaczyła, że usta meża rozciągnęły się lekkim uśmiechem.

— Nie, moja droga, nie omyliłaś się... Teraz myślę... Porozmawiamy po przyjeździe.

Wkrótce byli na miejscu. Antoni zamknął auto w garażu i tupiąc z zimna nogami, przeszedł przez wybrukowane nierówno podwórce. Kof i Ogar wzięli ich gościnnie w ciepłe objęcia. Zegarek Antoniego wskazywał za dziesięć drugą.

Z przed wspaniałego ognia w palarni podnieśli się Flod i Dyson. Flod jak zwykle pełen wdzięku, pomógł Lucji zdjąć płaszcz i przysunął fotel do ognia. Dyson zwrócił się do Antoniego.

— Zimno na dworze. Może się pan napije? — wskazał ptasią głową stołek, na którym stała butelka whisky i kilka szklanek.

Antoni skinał głową.

— Dziękuję. Gdzie Piek? — Podszedł do stolika, nalał sobie whisky i spojrzał na żonę. Ona uśmiechnęła się i potrasnęła głową.

Dyson rzekł:

— Piek na służbie, ale gdzie, to tylko Pan Bóg wie i on.

— Zniknął zaraz po odejściu Dollboysa — objaśnił Flod.

Antoni postawił szklankę.

— A? Włec co z Dollbovsem?

Flod uśmiechnął się z satysfakcją, przyciem jego okrągła, świeża twarz wydała się jeszcze świeższa i jeszcze okrąglejsza. Przyglądał ręką jasne włosy i rzekł:

— Nastraszylismy go stosownie do programu Nigdy nie widziałem, żeby kto miał większego pietra niż on.

— Uciekł jak szmwy — mruknął Dyson, nie wyjmując fajki z ust.

— Świetnie się nam udało. — Co, Mogole? — entuzjazmował się Flod. — Poszedłem do niego do sali i ucieszyłem się, że go spotkałem. On także, Był już trochę pod gazem. Opowiedział mi o awanturycznym reporterze — wywiadowcy. Ostrzegalem jeszcze raz, żeby miał się przed nim na baczności. Prawdę mówiąc, nie potrzebowałem tego nawet powtarzać... i właśnie w tej chwili wszedł Dyson i wyszło na jaw, że jesteśmy w porozumieniu. Dollbovs tak się przestraszył, że momentalnie otrzeźwiał i drapał jak zając, ścigany przez ogary.

— Teraz wiemy, że w tem coś jest — rzekł Dyson. — Spisek między dwoma reporterami nie przetrwał go tak, gdyby miał zupełnie czyste sumienie. — Klapanął na fotel w całej swej chudej długości, jakby wyczerpany zbył długim zdaniem.

Antoni patrzył w ogień, z ręką o partą na konsoli kominka i nogą na krześle. Flod spojrzał na niego i zapytał:

(d. c. m.)

FLIP MAC DONALD
Wścig z szubienicą
POWIEŚĆ
PREZDREK WESBORN
SRESZCZENIE POCZATKU.
Gejryna wezwany depesza swej żony wrócił do Londynu. Na miejscu dopowiedział, że chodzi o meża ujeakłej, który został skazany na karę śmierci, który został skazany na karę śmierci i po odrzuceniu prośbienia spałak piękna żony skazańca na szkalę o uratowanie meża. Gejryna do Scotland Yardu (londyńskiego urzędowego) gdzie spotkał swoich przyjaciół Pika i komisarza Lucasa, od nich akt sprawy Bronsona, którego dnia oboje z żoną wyjechali na prowincję. Gejryna Bronsona spotkał Pika, który przedstawił Pikowi swoją teorię o Blackattera. Gejryna i Dyson, zaproszeni przez Gejryna, udali się do sklepu Harrigana, który umysłowo chory Tom znalazł trupa i doprowadził go na miejsce, gdzie znajdował się Flod i Dyson. Wzięli się do zbadania drugiego świadka — Dollboysa. Gejryna Lucja wystarała się o zaproszenie do sąsiednich ziemian, gdzie Gejryna szereg nowych wiadomości. Tymczasem dziennikarze badali Dollboysa.

Reklama
to potęgali
YKE'A

Wstrząsające sceny na arenie. Zemsta dogorywających zwierząt.

Wiele niezwykłych wypadków wydarza się na arenach walki byków w Hiszpanii i w łacińskich krajach Ameryki Południowej. Prawie nigdy byk nie uchodzi z życiem po spotkaniu się z śmiertelnym pchnięciem szpady toradora, ale też nierzadko wydarza się, że i byk pomści się srodze na swych dreczytelach.

Niedawno w Puebla, w Meksyku, byk

przeskoczył ogrodzenie, otaczające arenę i zaatakował przerażonych widzów, raniąc wielu nawet bardzo poważnie, nim wreszcie został zabity z rewolweru przez oficera, znajdującego się wśród widzów. I co jeszcze ciekawsze w łączności z tą sprawą, to — aresztowanie tego oficera za użycie broni w miejscu wielkiego zgromadzenia ludzi, „bez uwagi na ich bezpieczeństwo“.

Sydney Franklin, syn policjanta z Brooklynu, który stał się sławnym jako torador w Hiszpanii i w krajach łacińskiej Ameryki, o mało nie został stracony na śmierć przez byka, którego pozostawiono na arenie jako już dogorywającego od pchnięcia szpady Franklina. Byk, zdawało się już nieżywy, zerwał się nagle na nogi i z wściekłością dopadł do Franklina.

a chwyciwszy go na rogi, podziurzył w powietrze i następnie deptał na ziemi, nim przerażeni i sparaliżowani niespodziewanym atakiem byka inni matadorzy zdążyli przybyć na pomoc koleźce.

W Madrycie wydarzył się niedawno jeszcze ciekawszy wypadek. Głinacy już byk wstrząsnął swym ciałem tak potężnie, i utkwiona w jego karku szpada wyleciała

z taką siłą,

że przeszła na wylot pierś jednego z widzów w ławkach poza ogrodzeniem. Senorita Montalvan, wybitna aktorka meksykańska, chciała koniecznie doznać emocji, doznawanej na arenie przez matadorów. Postanowiła więc zostać matadorką. Jednakże w pierwszym zaraz spotkaniu byk porwał ją na rogi i z ogromną siłą wyrzucił w po-

wietrze, tak, iż w tym „zawodzie“. Nawet tak zwani „manos sabios“, czyli „mądre małpy“, to jest ci których zadaniem jest pośpieszyć z pomocą konom matadorskim, których brzuchy zostały pokaleczone rogami byków, mają także swoją osobną organizację.

W czasie rządów niedawnych w Hiszpanii dyktatora Primo de Riveru starano się zakazać używania t. zw. „banderillos“ z rozpaleniami ostrzami, aby doprowadzić zwierzęta do większej wściekłości. Chciano też, aby na konie zakładano ochronne okrycia podbrzusne, dla ochrony ich od uderzeń rogów byków na arenie. Jednakże po ustąpieniu Primo de Riveru zaniesiano wszystkich tych zarządzeń na zarządzenie samego króla Alfonsa, do którego zaapelowali zwolennicy „krzyżów narodowych“. W Meksyku rozporządzenie rządowe wymaga, aby konie, biorące udział w walce byków na arenie zaopatrzone były w skórzaną płaszczkę ochronną.

padła nieprzytomna na arenie.

Groziła jej straszna śmierć pod rogamami i kopytami rozjuszonego zwierzęcia, jednakże przyszedł jej niespodziewanie na pomoc leśny akompaniator na pianinie. Błyskawicznie przeskokowi on barjerę, norwał za wznak z rąk jego towarzyszyki szpadę i wbił ją po rekołesie w serce byka.

Matadorzy mają swój kodeks i swoją organizację. W Hiszpanii jest organizacja matadorów i inne mniejsze organizacje praktykantów i nocatkułaczych

Chorzy na płuca muszą chodzić w białych ubraniach.

Prof. Fryderyk Openheim, członek berlińskiej akademii bakteriologicznej, wykazał naukowo, że jednostki ze słabymi płucami powinny absolutnie unikać noszenia ubrań o kolorach ciemnych, a szczególnie czarnych i czerwonych, gdyż kolory te przeszkadzają przenika-

niu zabójczych dla bakterij promieni. Znakomity specjalista gorąco radzi wszystkim słabopłucnym noszenie ubrań, których kolor pozwala na przenikanie możliwie największej ilości świetlnych promieni, wywołujących na skórę cenną, zabójczą dla bakterij, działalność chemiczną. Najwięcej wartościowym pod tym względem jest kolor biały; następnie możliwie niebieski i fioletowy.

Wreszcie i rodzaj tkaniny odgrywa ważną rolę, jeżeli chodzi o przenikanie wartościowych promieni. Najbardziej niesprzyjającymi dla ich dobroczynnego działania są ubrania jedwabne.

Zwycięski koń komika.

Miljon osób na polu wyścigowym.

Z ośmiu milionów mieszkańców Londynu co najmniej milion wybierają się corocznie na Derby, na pole wyścigowe do Epsom.

Na długie tygodnie przed dniem owych Derby wszystkie pokoje w hotelach, pensjonatach i domach prywatnych w Epsom są zamówione.

W noc przed rozpoczęciem wyścigu tysiąc ludzi biwakowało przy rozpalonych ogniskach pod gołym niebem w polu.

Na pole to zjechały też całe obozowiska handlarzy końmi. Leżą oni w wagonach ciągniętych przez konie; wnętrza tych wagonów, urządzone są, jak czwóćki, mieszkanca; mają łóżka, szafy, stoliki, pokryte haftowanymi serwetkami, nawet obrazki na kołyszach się ścianach.

Na wzgórzu wznoszą się trybuny dla publiczności.

Tor położony jest dziwnie: nie tworzy on koła, ale jakgdyby półkoła, tak, że publiczność nie widzi startu, ale spostrzeże konie dopiero na ostatnim zakręcie. Tor nie jest płaski: spada stromo od placu sportowego aż do zakretu.

Na trybunach znajduje się łoża królewska, oraz szklany pawilon członków Iokev Klubu.

Na drogich miejscach morze ponielatych cylindrów, opasanych czarnymi wstążkami. Król ma, oczywiście, także cylinder, popielaty surdut (cutawav) spodnie w kratkę, lakierki, białe getry, a w ręku parasol, mimo, że Angliów uważa pogoda tego dnia za „promienną“. Królowa w staroświeckim kaletuszu na wysokiej fruzurze, ma cały czas otwartą parasolkę, którą opiera się od słońca.

Wytworne damy mają przeważnie ciemne wełniane kostjomy i koronowe kapelusiki; młode dziewczęta są w różnobarwnych kostjumach.

Tłum przewitał głośniemi okrzykami pojawienie się faworyta Orwella i krzyczał dwie minuty, gdy faworyt przybył do celownika... dziełwiaty.

Derby wygrał koń „April the Fifth“, należący do pewnego komika angielskiego, T. na Walla.

Orwell, którego ostatniej nocy pilnowała cała gwardja, pozostał

W pogoni za cudownymi kwiatami. ŻYCIE LUDZKIE ZA ORCHIDEE.

Drogo okupiona sława.

Jest rzeczą powszechnie znaną, że najpiękniejsze odczy roślinności znajdują się w strefie podzwrotnikowej, w nieprzebytých lasach dżungli, dżunglach i na samotnych wyspach południa.

Po to, aby zbadać tajemnicę nieznanych krajów, nowe, nieznanie dotąd okazy świata roślinnego, wielu już badaczy, eksploratorów i uczonych

naraziło życie i zdrowie. Do najciekawszych i najbardziej poszukiwanych kwiatów należą orchidee, posiadające najróżnorodniejsze odmiany. Zanim kwiat ten należy do najniebezpieczniejszych zdobyczy ze względu na warunki otoczenia, w które się rozwija. Pomimo to posiada wielu miłośników, narazających się na niebezpieczeństwo zdrowia i życia.

by zdobyć nowe odmiany tego pięknego, egzotycznego kwiatu.

Do najsłynniejszych i najbardziej odważnych poszukiwaczy orchidej należy niezaprzeczenie kapitan Kingdorm Ward, który niedawno na temat swych przygód wygłosił ciekawy odczyt na wystawie orchidej, urządzonej przez angielskie stowarzyszenie hodowców kwiatów — Royal Horticultural Society.

Najpiękniejszą wyspą kwiatową jest rajki Madagaskar.

Zwiedzają ją tysiące przyrodników, by w nieznanym dotąd jej lasach i błotach odkryć nowe gatunki orchidej. Na odważnych badaczy na każdym kroku czyhają śmierć lub choroba.

Znana jest historia o ośmiu uczonych,

którzy spotkali się w jednym hotelu w Tanna-riwie i umówili pomiędzy sobą wspólne wykorzystanie ewentualnych osiągniętych zdobyczy. Każdy z nich zwiadał miał część kraju, wyznaczoną mu na mocy wspólnej umowy.

Projektowano spotkanie się po ośmiu tygodniach. Minął rok, a żaden z eksploratorów nie wrócił jeszcze do miasta. Po jakimś czasie zjawili się jeden z ośmiu, lecz na noszach przyniesiono go do szpitala. Mijając hotel, ciężko chory uczony do wiaływał się o swoich towarzyszy: tak nie wrócił i zaginęły wszelkie wieści o nich.

Pytając o losie swych współpracowników, Jadawite więc, drapieżnie zwierzęta, wroga ludność tubylcza i złośliwe owady chronią wyl niezwalczonych wrogów, stanowiących piękne kwiaty od niszczonej ręki poszukiwaczy nowych cudownych ich odmian. Wypadek ten nie stanowi osobobnego faktu, gdyż liczni przyrodnicy w poszukiwaniu pięknych tych kwiatów złożyli im musieli

daninę swego życia, a nikt ze zwolenników tych wspaniałych ciepłarnianych roślin nie sdał sobie sprawy, jak drogo zostało okupione posiadanie ich w europejskich szklarniach.

Kapitan Ward należał do szczęśliwycy wybrańców, którzy pokonali wszystkie trudności, a krójce zachodu zawdzięczają mu odkrycie większości podzwrotnikowej flory. Przy poszukiwaniu orchidej na wyżynach Tybetu odkrył mak błękitny, o istnieniu którego nie wiadano wcale. Odkrycie to od razu przyniosło mu rozgłos w sferach uczonych i hodowców kwiatów.

Kapitanowi Wardowi również zawdzięczamy odkrycie trzysta gatunków rododendronów. Wspólnie z drugim japońskim przyrodnikiem, Jersym Forest, ustalili pięć set odmian tych kwitnących krzewów.

W wykładzie swym kapitan Ward opisał wiele szczegółów o wysiłkach, trudach i nieszczęśliwych uczonych swego fachu. Jednym z kolegow jego, który z wyprawą, w której s oną z dwunastu tubylców, wyruszył w bagna Madagaskaru, nigdy z nich nie powrócił. Po długim czasie dopiero dowiedziano się od jednego z uczestników wyprawy, co się z nim stało.

W odurzeniu pijalstwa krajowców wysnał, że snudła się, jemu i jego towarzyszom uciążliwa droga podczas upalnego Noce więc obiali pana swego i kierownika wyprawy naftę

i spalił go żywcem.

Z ostatniego postoju nieszczęśliwy przyrodnik zdążył jeszcze przysłać skrzynkę nowoodkrytych orchidej, stanowiących ostatnie jego pozdrowienie z głębi dżungli i cichych lasów.

Spryt pięknej Szwedki.

Greta Garbo wie kiedy odejść...

Greta Garbo, słynna gwiazda filmowa, opuszcza Hollywood. Wiodącą rolę w filmie „Greta Garbo wie kiedy odejść...“ odegra w samym Hollywood wywodziła poprostu konsternację. Opuszcza Hollywood chyba nie z powodu „marnej“ gaży, skoro płacono jej

10 tysięcy dolarów tygodniowo.

Na skutek jej postanowionego wyjazdu „tygodniówkę“ chciało znacznie jeszcze podwyższyć, mimo kryzysu. Greta Garbo jest jednak nie wzruszona. Wyjeżdża, lecz dokąd — tego nikt nie wie. Czy jedzie do Afryki, lub Australji, czy też wraca do Europy, w szczególności do rodzinnej Skandynawji, czy porzuci wogóle karierę filmową i wycofuje się w zacisze życia rodzinnego? Oto pytania, które mi zaprzęta. Ja sobie głowę w Hollywood, i którymś przepelniona jest obecnie prasa amerykańska. I nikt dociec nie potrafi, ponieważ Greta wyjeżdża w charakterze tej, którą z tak obrzydliwym powodzeniem kreują w charakterze tajemniczej zagadki,

nieodgadnionego sfinksa.

Wszyscy obracają się w sferze domysłów, domysłów najróżniejszych i najfantastyczniejszych. Z pośród nich dwa wydają się na czolo: 1) że Greta Garbo zerwała z filmem nieodwołalnie, by wyjść zamąż za pewnego magnata skandynawskiego, 2) że wyjazd obecny jest tylko chwytliwy, na wypoczynek, ale utrzymany całkowicie w jej stylu. I że jest w tem sporo doza spekulacji. Opuszcza bowiem Hollywood w chwili, gdy znajduje się

w szczytu powodzenia,

gdy brak jej odczuwać będą szczególnie silnie i na każdym kroku. Rzecz prosta, że w takiej sytuacji cenę ją będą jeszcze więcej, i wzdychać do jej powrotu. A jeżeli wróci po kilku miesiącach, wtedy gażę jej zdwoją i szczyt jej sławy jeszcze wyżej wystrzeli. Tak czy owak, Greta Garbo zaprzęta obecnie swoją osobą umysły wszystkich „producentów i konsumentów kinowych w Ameryce.

Piękne panie w pięknych autach polują na samotnych panów.

„Amazonek“ automobilowe w Parwzu stały się zjawiskiem codziennym. Na bulwarach, na Montparnasa, na Montmartrze co noc można widzieć wspaniałe limuzyny, w których wzdłuż trotuarów powoli suną jedna, dwie damy. Zawijają one znajomości, zapraszając na spacer samotnych, lub niekiedy kilku mężczyzn. W tych dniach, sąd paryski skazał jedną z „amazonek“ na dziesięć miesięcy więzienia.

W tych dniach toczyła się jeszcze jedna taka sprawa przed sądem paryskim.

Dziennikarz niemiecki Waldeman przy końcu ubiegłego roku przyjechał do Parwza w celu napisania szeregu szkiców o francuskiej kobiecie. W samem sercu Parwza, na bulwarze Madelene, po północy zatrzymały go dwie piękne damy. Łatwo sobie wyobrazić zachwyt i entuzjazm, z jakim przyjął zaproszenie spaceru niemiecki dziennikarz, przez piękne „panie z towarzysstwa“. Spacerowano całą noc, spędzono kilka miłych chwil w kabaretach i t. p. „Rano Waldeman zauważył brak 400 fr. i dwóch banknotów po 1000 marek każdy. Dziennikarz natychmiast zwrócił się do policji.

Następnego dnia, już w towarzystwie policjanta dziennikarz poszukiwał na bulwarach automobilu nieznanym. Automobil znalazł.

Do „Palais de Justice“ — rozkazał policjant tej co siedziała przy kierownicy. W tej chwili automobil ruszył i nagle oddalił się. Waldeman zdążył jednak wskoczyć do auta, a policjant pozostał na ulicy Ama-

zonki szybko zorientowały się w sytuacji. Zawiozły swego „klienta“ do lasu Saint-Germain, tam oddały mu 400 fr. i pod luzą skierowanego rewolweru kazaly mu podpisać zaświadczenie, że żadnych 1.000 marek banknotów nie miał.

Powróciwszy do Parwza, Waldeman złożył drugą skargę. Obwidł „damy z towarzysstwa“, Arnel Marbeuf i Georgette Adda znalazły się na ławie oskarżonych.

Podszuchane.

ZEMSTA.

W nocy o godzinie 2 budzą się karza i wzywają go do Głabka.

— Jestem śmiertelnie chory panie doktorze, — sęka Głabek. — Lekarz bada go i powiada bez cienia litości.

— Czy pan napisał już testament?

— Nie, ale za Boga, czy naprawdę jest zemna już tak źle?

— Niech pan także wezwwać reagenta.

— Kochany doktorze, więc pan uważa...

— Niech pan wezwie swego ojca!

— Wiec to już koniec?!

— Kto to powiedział? Ale nie chce być jedynym idiotą, którego nani bez potrzeby o północy wyciągnął z łóżka!

Czerwony Krzyż i... maski gazowe.

Czerwony Krzyż będzie musiał w przyszłej wojnie pracować w warunkach o wiele cięższych, aniżeli w wojnach dawniejszych. Dlatego też organizacje Czerwonego Krzyża zaopatrują się w maski gazowe dla pielęgniarek i urządzają ćwiczenia, mające je zapoznać z tym niezbędnym sprzętem ochronnym.

Advertisement for S.p. pułkow. Barthelemy de Wey and other products, including a portrait of a man.